

Aseman päiväkoti

Yhdenvertaisuus- ja
tasa-arvosuunnitelma
2024-2026

Yhdenvertaisuus ja tasa-arvo

- Yhdenvertaisuus tarkoittaa ihmisten välistä samanarvoisuutta riippumatta mistään henkilöön liittyvästä syystä (Yhdenvertaisuus.fi. 2024).
- Tasa-arvolla tarkoitetaan yksilöiden yhtäläistä arvoa (Seta. 2024).
- Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistäminen ja turvaaminen varhaiskasvatuksessa on kirjattuina niin varhaiskasvatuslakiin (540/2018) kuin Lapsen oikeuksien sopimukseen.
- Varhaiskasvatussuunnitelman perusteissa (2022) on tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyö määritelty osaksi varhaiskasvatuksen arvoperustaa.

Yhdenvertaisuus ja tasa-arvo

- Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvotyö varhaiskasvatusyksikössä tarkoittaa jokaisen lapsen oikeutta tulla kuulluksi, nähdyksi, huomioon otetuksi ja ymmärretyksi omana itsenään sekä yhteisönsä jäsenenä (Rauhankasvatusinstituutti, 2020: 4).
- Varhaiskasvatuksen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyön tavoitteena on edistää ko. työn toteutumista ja puuttua kaikenlaiseen syrjintään mahdollisimman samanaikaisesti ja monipuolisesti (Rauhakasvatusinstituutti, 2020:4).
- Aseman päiväkodin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma on rakennettu Rauhankasvatusinstituutin Tasa-arvokompassia apuna käyttäen.

Hallinto ja johtaminen

Päiväkodin johtotiimi sitoutuu tasa- arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman toteutumiseen tukemalla henkilökunnan työtä suunnitelman arvojen toteutumiseksi. Ylläpidämme avointa keskustelukulttuuria, jossa tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuskysymyksiä käsitellään säännöllisesti (tiimi- ja viikkopalaverit).

Johtotiimi johtaa esimerkillä: toiminnallamme ja asenteillamme osoitamme, että tasa- arvon ja yhdenvertaisuuden edistäminen on tärkeää ja syrjintään puututaan välittömästi.

Teemme tiivistä yhteistyötä lasten huoltajien kanssa ja otamme heidän näkemyksensä huomioon.

Varmistamme resurssit tasa- arvo- ja yhdenvertaisuustyöhön. Järjestämme mahdollisuuksia henkilökunnan koulutuksiin sekä aikaa ylläpitää keskustelua ja päivittää suunnitelmia ja tavoitteita yhteisten arvojen toteutumiseksi.

Pedagoginen ympäristö (oppimisympäristö)

Aseman päiväkodin varhaiskasvatusyksikössä tutustutaan lasten kanssa maailman moninaisuuteen erilaisin keinoin. Käytämme päiväkodissa hyödyksemme erilaisia pelejä, musiikkia, kirjoja sekä leikkejä ja ne ovat helposti lasten saatavilla. Materiaalia vaihdamme lapsien mielenkiinnon ja vuodenaikojen mukaan sekä pyrimme tuomaan moninaisuutta näkyväksi erilaisissa materiaaleissa. Huomioimme myös ryhmän tarpeet ja tarvittaessa käytämme toimintamme tukena kuvia ja tukiviittomia. Kohtaamme jokaisen yhdenvertaisena ja sitä kautta annamme lapsille positiivisen mallin erilaisten ihmisten ja kulttuurien tasa-arvoiseen kohtaamiseen. Henkilökunta tiedostaa tasa-arvoisen ja syrjimättömän kielenkäytön merkityksen ja siitä puhutaan lasten kanssa arjen touhujen ohella.

Varhaiskasvatusyksikössämme tuomme ympäristössä ja materiaaleissa esille erilaisuutta sekä yhdenvertaisuutta. Huolehdimme siitä, että jokaisella lapsella on turvallinen kasvuympäristö ja mahdollisuus leikkiä erilaisten ja erikäisten lasten kanssa. Kannustamme lapsia leikkimään eriryhmissä ja tutustumaan erilaisiin rooleihin sekä leluihin. Lisäksi varhaiskasvatusyksikössämme lapsille tarjotaan ikätasonmukaista seksuaalikasvatusta sukupuolisensitiivisesti ja ihmisten moninaisuus huomioiden.

Henkilökunta tiedostaa sanattoman sekä sanallisen kielenkäytön merkityksen ja antaa jokaiselle lapselle tasa-arvoista ja yhdenvertaista kohtelua ikätason mukaisesti. Aseman varhaiskasvatusyksikössä kannustamme ja kehuimme lapsia monipuolisesti ja puutumme varhaiskasvatusyksikössämme väkittömästi syrjintään.

Tilat ja ympäristö

Varhaiskasvatusyksikössämme oppimis- ja leikkiympäristö on rakennettu yhdessä lasten kanssa niin, että kaikilla on mahdollisuus samoihin leikkivälineisiin, väreihin ja liikuntaan niin vapaassa leikissä kuin ohjatussa toiminnassa. Varmistamme, että varhaiskasvatusyksikkömme tilat tuovat esille niin päiväkodin lasten että yhteiskunnan moninaisuutta esimerkiksi käytettyjen kuvamateriaalin muodossa. Oppimisympäristön suunnittelussa otamme huomioon lasten tarpeet ja ideat sekä muokkaamme niitä jatkuvasti yhdessä lasten kanssa heidän kasvua ja kehitystä tukien. Lapset osallistuvat tilojen ja ympäristön viihtyvyyteen ja leikkitilojen suunnitteluun sekä rakentamiseen. Aseman varhaiskasvatusyksikössä huomioidaan lapsen toimintakyky, jotta jokaisella lapsella on yhdenvertainen mahdollisuus kasvuun ja kehitykseen. Tämä tarkoittaa yksikössämme esimerkiksi aktiivista pienryhmätoimintaa. Haluamme, että materiaalit ovat helposti lasten saatavilla ja heitä varten tehty.

Asenteet ja vuorovaikutus

Aseman varhaiskasvatusyksikössä käytämme yhdenvertaista ja syrjimätöntä kieltä, kannustamme ja tuemme lapsia heidän leikeissään. Pohdimme omia ja työyhteisömme asenteita ja vuorovaikutusta sekä pyrimme kehittämään niitä jatkuvasti. Tarkastelemme ja muutamme toimintamalleja tarvittaessa sekä puutumme syrjintään, jos sitä kohtaamme. Henkilökunnan tehtävänä on tiedostaa yhteiskunnassa vallitsevat asenteet ja toimintamallit sekä pyrkiä omalla esimerkillään edistämään yhdenvertaisuus- ja tasa-arvotyötä. Yksi konkreettinen teko on kutsua lapsia etunimillä ja heidän itse käyttämillään nimillä ja persoonamuodoilla, kuten kotileikeissä äiti ja isä.

Huomioimme lapset tasapuolisesti ja mahdollistamme heidän yhdenvertaisen ja tasa-arvoisen kohtelun kaikessa arjen toiminnassa ja vuorovaikutuksessa. Lapset osallistuvat muun muassa pöytien kattamiseen ja sänkyjen laittamiseen paikoilleen. Huomioimme, että lapset pääsevät halutessaan jokainen vuorollaan auttamaan ja kokevat onnistumista sekä saavat positiivista palautetta. Tiedostamme, että niin sanaton kuin sanallinen viestintä vaikuttaa lapsen kokemukseen tasa-arvoisesta ja yhdenvertaisesta kohtelusta.

Huoltajat ja sidosryhmät

Varhaiskasvatusyksikössämme kohtaamme jokaisen perheen ja heidän läheisensä tasa-arvoisesti ja yhdenvertaisesti sekä heidän arvojaan kunnioittaen. Tehtävämme on rakentaa avoin vuorovaikutus- ja luottamussuhde lapseen ja hänen huoltajiinsa sekä muihin sidosryhmiin. Tutustumme perheisiin ja mahdollistamme heidän yhdenvertaisen- ja tasa-arvoisen kohtaamisensa jokaisessa hetkessä. Aseman varhaiskasvatusyksikössä henkilökunnan puoleen voi aina turvautua ja kysyä, keskusteluille annetaan aikaa ja perheiden tarpeet otetaan huomioon. Varhaiskasvatusyksikössämme olemme tietoisia lapsille ja perheille suunnatuista tukipalveluista sekä osaamme antaa palveluohjausta.

Teemme yhteistyötä erilaisten tahojen kanssa, varhaiskasvatusyksikössämme on varhaiskasvatuksenerityisopettaja ja –erityislasterenhoitaja sekä mahdollisuus konsultoida puheterapeutteja. Olemme myös tarvittaessa yhteydessä neuvolaan ja muihin ammattilaisiin perheiden tarpeet huomioiden.

Pyrimme toiminnallamme edistämään vanhempien tietämystä moninaisuudesta ja yhdenvertaisuudesta. Varhaiskasvatusyksikössämme pyrimme hankkimaan riittävästi tietoa ja oppimaan uutta tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyöstä sekä perheiden moninaisuudesta. Haluamme kehittyä ja olla kehittämässä omalta osaltamme tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyötä.

Lähteet

- Rauhankasvatusinstituutti, 2020, Tasa-arvokompassi –työkalu tasa-arvo- ja Yhdenvertaisuustyöhön varhaiskasvatuksessa.
- Seta.fi, Seta –sukupuolen moninaisuuden osaamiskeskus, Tasa-arvolaki. 2024
- Lapsen oikeuksien sopimus. 2024.
- Varhaiskasvatustilaki 2018/540.
- Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet 2022 ja Oulun kaupungin varhaiskasvatussuunnitelma
- Yhdenvertaisuus.fi, Oikeusministeriö, 2024. [Mitä on yhdenvertaisuus – Yhdenvertaisuus](#)